

לְגַבִּיהָ, וְלֹא שָׁתַכְלָלָא בְּהַדְיָהּ, וְלֹא יָדַע מַאי נּוֹן חוּבִין
 דְּקָא נְטִיל שְׁעִיר ומכיון שרואה הס"מ את זה השעיר שנשלח אליו לדורון אז

הוא מתאוה להיות אצלו ולהתתקן ולהשתלם על ידו כמו השעיר לה' והוא אינו יודע
 מאותם העונות של ישראל שנשוא אותם השעיר. תָּב לְגַבִּיּהּ דִּישְׂרָאֵל,

חָמִי לֹזַן בְּלֹא חוּבִין, בְּלֹא פְּשָׁעִין, דְּהָא כְּלָהּ שְׂרָאן
 בְּרִישָׁא דִּשְׁעִיר ואז הס"מ שב אצל ישראל והוא רואה אותם בלא עוונות ופשעים

מאחר שכולם נמצאים על ראש השעיר המשתלח, סְלִיק לְעֵילָא, וְשַׁבַּח לֹזַן
 קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא ואז הוא עולה למעלה ומשבח את ישראל לפני

הקב"ה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמִי סְהַדוּתָא דְּהָהוּא
 מְקַטְרְגָא, וְהוּאִיל וְתִיאֻבְתִּיהָ לְרַחֲמָא עַל עֲמִיהָ, אַף
 עַל גַּב דְּאִיהוּ יָדַע כֹּל עוֹבְדָא, חָס עֲלֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל ואז

הקב"ה רואה את עדותו של אותו הס"מ המקטרג והואיל וחשקו לרחם על בני עמו אז אפילו
 שהוא יודע את כל מעשי בני האדם ושיצטרכו לבסוף לפרוע את חובתם מכל מקום הוא
 מרחם וחס על בני ישראל שינצלו עתה מהגזירות הרעות ויפרע מהם מעט מעט.

ס"מ וּגְוֹנְדָא דִּילָהּ מְעוֹרְרִים דִּינִים וְאוֹסְפִים רְאִיוֹת עַל הַחוּטָאִים וְהַקְב"ה מְצִילְנוּ
 מִיָּדָם

וְכֹלָא שְׂרִיא בְּדָא, בְּגִין דְּלֹא יִתְעַר רְזָא דְּדִינָא
 מְלַעֲיָלָא, וְיִתְקַף הָאִי וְיִשְׁתַּעֲזוּן בְּנֵי עֲלָמָא וכל

העוונות שורים בזה השעיר בכדי שעי"ז לא יתעורר סוד הדין מלמעלה שעי"ז מתחזק כחו

של הס"מ ואז יאבדו בני העולם, וְדָהָא דָּא מְסַטְרָא דְדִינָא קְשָׁיָא קָא
 אֲתִי. וְאִי יִתְעַר הָאִי, בְּחֹבֵי בְּנֵי אִנְשָׁא אֲתַעַר כִּי הָרִי הַשְּׁעִיר
 בא מצד הדין הקשה ואם הס"מ יתעורר, הוא יתעורר ע"י העוונות של בני האדם. וְדָהָא
 לִית לִיָּה אֲתַעַרו לְסַלְקָא לְעֵילָא לְאַתְעָרָא דִּינָא קְשָׁיָא
 בַּר בְּדִיל חֹבֵי בְּנֵי נָשָׂא בגלל שאין לס"מ התעוררות להעלות למעלה
 ולעורר את הדין הקשה, רק בשביל העוונות של בני האדם. וְדָהָא בְּשַׁעְתָּא דְּבַר
 נָשׁ עֶבֶיד חֹבָא, אֲתַכְנֵשׁ הָאִי, וְכַמָּה אֶלְפִי סִייעָן דִּילִיָּה,
 וּמְתַכְנֵפִי תַפְּזָן, וְנִטְלִי לִיָּה, וְסַלְקִי לְעֵילָא רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן כי בשעה שהאדם עושה חטאים לפני קונו או מתאסף הס"מ ועוד כמה אלפים
 המסייעים שלו ומתאספים שם במקום העון ולוקחים אותו ועולים עמו למעלה בכדי לקטרג
 על החוטא, והרחמן יצילנו מזה. וְעַל כֵּלָּא יְהֵב קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 עֵיטָא לְיִשְׂרָאֵל לְאַשְׁתַּזְבָּא מִכָּל סַטְרִין ועל הכל הקב"ה נתן עצה
 לישראל בכדי להינצל מכל הצדדים הרעים של המקטרגים והוא ע"י השעיר לעזאזל.
 וְעַל דָּא פְּתִיב ועל כך נאמר, (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שָׁכְכָה לוֹ
 אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׁיָהוּה אֱלֹהֵיו [צא]. (ע"כ רע"א מהימנא).

אור הרשב"י

[צא] ואיתא במדרש בכמדבר רבה על מש"כ
 אשורי העם שככה לו אשורי העם שה' אלהיו אין
 אישורן של ישראל אלא על שבחרו בהקב"ה

הלימוד היומי

הכסף לשעיר נלקח מכספי ציבור שהיו בעזרה

תָּאנָא, למדנו שכתוב בפסוק (ויקרא טז) **וּמֵאֵת עֶדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**

יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי עֲזִים לְחַטָּאת, וּמֵאֵת עֶדְת,

בְּגִין דִּיהָא מִכְּלָהוּ, וְיִתְכַפֵּר לְכָלָהוּ פירושו שצריך ליקח הכסף

מתרומת המשכן משום שיהיה השעיר מכספי כולם ויתכפר לכולם. **דְּהָא כָּל**

חוֹבֵייהוּ דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָכָא תְּלִיזִין, וּכְלָהוּ מִתְכַּפְּרֵי

בְּדָא. (דף ט"ד ע"א) **וְלֹא סָגִי מִבְּר נֶשְׁ חָד** כי הרי כל עוונות בני ישראל

תלויים כאן וכולם מתכפרים בזה השעיר ולכן לא מספיק שיקנו את השעיר מאדם אחד.

וּמֵאֵן אַתָּר אֶתְנַסִּיבוּ ומאיזה מקום לוקחים את כסף השעירים **מֵאֵינֻזִין**

קוּפִין דְּבַעֲזָרָה נְטָלִין אַנְרָא, וְאֵייתִי לְהוּ מֵאֵינֻזִין דְּמִי

דְּהוּ מִכְּלָהוּ ואומר שהוא מאותן הקופות של הציבור שהיו בעזרה ומהן היו לוקחים

את הכסף והיו מביאים את השעירים מאותם הכספים שהיו של כולם.

השעיר שעלה עליו לה' נעשה חטאת ועם ישראל נמצאים זכים וטהורים לפני

הקב"ה

וְהָהוּא שְׁעִירָא אַחְרָא, דְּהוּה אֶשְׁתָּאֵר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא, עֲבָדִין לִיה חַטָּאת בְּקֻדְמִיתָא ואותו השעיר

האחר שהוא היה נשאר לקב"ה היו עושים אותו חטאת בהתחלה. **וְהָא אוֹקִימְנָא**

בְּאֵן אַתָּר הוּה מִתְקַשְׁרָא וכבר למדנו מאיזה מקום הוא היה מתקשר דהיינו

שהוא בחכמה דו"א דנוגה וע"י מעשה ההקרבה הטוב שבו היה מתברר ועולה למעלה

(מק"מ). **וְלִבְתָּר דָּא מִתְקַרְבִּין הֵינִי, וּמִתְפַּסְמִין פְּלָא** ואחרי

הלימוד היומי

שהיו עושים את העבודות בשני השעירים שלמטה אז היו מקריבים את שני השעירים שלמעלה עד שכולם היו נמתקים, וְאַשְׁתָּארוּ יִשְׂרָאֵל וּפְאִין קָמִי קִדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא, מְכַל חוּבִין דְּעֶבְדוּ וְחָבוּ קָמִיהּ וְאז נשארו ישראל זכים וטהורים לפני הקב"ה מכל העוונות שעשו וחסאו לפניו. הַנְּחָא הוּא דְכְּתִיב וְזֶהוּ מִשׁ"כ בַּפְּסוּק כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם וְגו'.

רשב"י מבאר הפסוק שאמר יעקב אבינו לרבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק

תו אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן עוד אמר רשב"י לבאר את מש"כ, (בראשית כז) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל רַבֶּקָּה אִמּוֹ הֲיֵן עֲשׂוֹ אָחִי אִישׁ שְׂעִיר וְאֲנֹכִי אִישׁ חֶלֶק [צח]. מַאי קָא רְמִיזָא ושואל רשב"י על מה הפסוק בא לרמוז, אָלָא וְדַאי עֲשׂוֹ אִישׁ שְׂעִיר, הוּא מִתְּהוּא דְאַקְרִי שְׂעִיר, דְּהָא מִתְּהוּא סְטָרָא אֲתִי אלא אומר רשב"י שודאי עשו איש שעיר הוא דהיינו שהוא מאותם החיצונים הנקראים שעיר כי הרי מאותו הצד שלהם הוא בא. ומש"כ וְאֲנֹכִי אִישׁ חֶלֶק: גְּבַר מִתְּהוּא דְפְּלִיג לְכָל שְׂאָר עַמּוּיִן רַבְרַבִּין מְמַנָּן יעקב אבינו אומר שאת בני האדם של

אור הרשב"י

[צח] ואיתא במדרש (בראשית רבה ס"ה, ט"ו) נסתבך בעוונות כל ימות השנה ואין לו במה לכפר אבל יעקב איש חלק נטהר בקל ביום הכפורים כמו שנאמר (דברים ל"ב, ט') כי חלק ה' עמו עשו איש שעיר ואנכי איש חלק וקרח שעמדו בגורן עלה המוץ על הקוויץ ונסתבך כך עשו איש שעיר

הלימוד היומי